

De Nieuwe Haven

Anti Pestprotocol

Samen zorgen we voor een
veilige en fijne school

Respect
maakt het
verschil
— ♡ —

ANTI-PESTPROTOCOL

Aanpak van pesten, sociale veiligheid en cyberpesten

Basisschool De Nieuwe Haven

Doel van dit protocol

Iedere leerling moet zich op De Nieuwe Haven vrij, veilig en gerespecteerd kunnen voelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dit protocol beschrijft hoe de school pesten voorkomt, signaleert, bespreekbaar maakt, stopt en evalueert, inclusief online en digitaal pesten.

Onderdeel	Gegevens
School	De Nieuwe Haven
Document	Anti-Pestprotocol
Vastgesteld door	Nesrin Dogan en Pamela Domselaar
Datum vaststelling	15 augustus 2025
Evaluatiedatum	29 september 2026
Anti-pestcoördinator	Wendy Jansen
Aanspreekpunt pesten	Wendy Jansen
Vertrouwenspersoon	Arjan Wesdijk

Werkdocument voor leerlingen, ouders/verzorgers, medewerkers, schoolleiding en samenwerkingspartners

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Doel en reikwijdte	4
3. Visie en uitgangspunten van De Nieuwe Haven	4
4. Wettelijk kader en toezicht	5
5. Begrippenkader: plagen, ruzie en pesten	5
6. Rollen in een peestsituatie	6
7. Signalen van pesten	6
8. Mogelijke oorzaken en risicofactoren	7
9. Preventie: iedere dag werken aan sociale veiligheid	8
9.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling	8
9.3 Voorbeeldgedrag van volwassenen	8
10. Signaleren en melden	9
11. Stappenplan bij ruzie en pestgedrag	10
12. Handelingsroute: 5 B's als professionele verdieping	10
13. Consequenties en ondersteuning bij pestgedrag	11
14. Begeleiding van de leerling die wordt gepest	11
15. Begeleiding van de leerling die pest	12
16. Cyberpesten en online sociale veiligheid	12
16.1 Voorbeelden van cyberpesten	13
16.2 Schoolafpraak	13
16.3 Handelingsroute bij cyberpesten	13
16.4 Telefoons en films op school	13
17. Ouders/verzorgers	14
17.1 Ouders/verzorgers van een gepeste leerling	14
17.2 Ouders/verzorgers van een leerling die pest	14
17.3 Alle ouders/verzorgers	14
18. Rollen en verantwoordelijkheden binnen de school	14
19. Registratie, privacy en dossieropbouw	15
20. Monitoring en evaluatie van sociale veiligheid	15
21. Communicatie en borging	16
22. Te verwachten knelpunten en hoe we ermee omgaan	16

23. Herstel en nazorg	17
-----------------------------	----

1. Inleiding

De Nieuwe Haven wil pesten niet normaliseren of afdoen als 'erbij horen'. Pesten is een probleem van de groep. Het kan de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen aantasten. Daarom heeft de school een structurele, herkenbare en eenduidige aanpak nodig..

Het oorspronkelijke anti-pestprotocol van De Nieuwe Haven vormt de basis van dit document. De bestaande uitgangspunten, omgangsregels, signalen, stappen en consequenties zijn behouden en uitgebreid met actuele uitgangspunten voor sociale veiligheid, de wettelijke zorgplicht, de rol van het aanspreekpunt pesten en de anti-pestcoördinator, monitoring en een uitgewerkte aanpak van cyberpesten.

Een protocol op papier is niet voldoende. De school werkt dagelijks aan een veilig pedagogisch klimaat, maakt regels zichtbaar, bespreekt gedrag, neemt signalen serieus en evalueert of de aanpak werkt. Dit sluit aan bij de actuele uitgangspunten van Stichting School & Veiligheid en de Onderwijsinspectie.

2. Doel en reikwijdte

Dit protocol heeft als hoofddoel dat alle kinderen zich gedurende hun basisschoolperiode vrij en veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen elkaar aanspreken op gewenst en ongewenst gedrag.

Kern van onze aanpak

Voorkomen → signaleren → handelen → herstellen → monitoren → evalueren.

Het protocol geldt voor:

- alle leerlingen van De Nieuwe Haven;
- alle groepen en alle locaties/ruimtes van de school;
- medewerkers, stagiairs en andere volwassenen die namens of binnen de school werken;
- contacten met ouders/verzorgers;
- situaties buiten het schoolgebouw die aantoonbaar doorwerken in de veiligheid op school;
- online situaties en groepsapps/sociale media wanneer deze de sociale veiligheid van leerlingen of de school beïnvloeden.

3. Visie en uitgangspunten van De Nieuwe Haven

De Nieuwe Haven staat voor open en eerlijke communicatie, vertrouwen en relatie, plezier, ruimte voor verschillende talenten en een gestructureerde, rustige en veilige omgeving. Leerlingen krijgen gelijke kansen om zich cognitief, creatief en sportief te ontwikkelen.

Binnen het bewegingsonderwijs en de schoolbrede omgang is plezier, zelfvertrouwen, samenwerken, normen en waarden, respect en het accepteren van elkaar belangrijk. Deze uitgangspunten zijn ook leidend bij het voorkomen en aanpakken van pesten.

Schoolmotto

“De Nieuwe Haven ... samen voor een kansrijke toekomst.”

Een veilige school betekent voor De Nieuwe Haven dat leerlingen weten waar grenzen liggen, ervaren dat volwassenen optreden wanneer grenzen worden overschreden en ruimte krijgen om fouten te herstellen en ander gedrag aan te leren.

4. Wettelijk kader en toezicht

Een apart pestprotocol is wettelijk niet verplicht. Scholen voor primair onderwijs zijn wél wettelijk verplicht beleid te voeren dat gericht is op het voorkomen, aanpakken en tegengaan van pesten en op de sociale veiligheid van leerlingen. Stichting School & Veiligheid benadrukt dat een anti-pestprotocol vooral waardevol is als het onderdeel is van een breder, werkend veiligheidsbeleid.

De wettelijke zorgplicht sociale veiligheid houdt onder meer in dat de school:

- beleid voert gericht op sociale veiligheid;
- jaarlijks de veiligheidsbeleving van leerlingen monitort met een instrument dat aan de wettelijke eisen voldoet;
- zorgt dat de monitoring een representatief en actueel beeld geeft van de ervaren en feitelijke veiligheid en het welbevinden;
- zorgt voor een persoon die het beleid tegen pesten coördineert;
- zorgt voor een laagdrempelig aanspreekpunt in het kader van pesten;
- op basis van signalen en monitoring maatregelen neemt wanneer de sociale veiligheid tekortschiet.

De Onderwijsinspectie kijkt niet alleen naar het bestaan van documenten, maar naar de werking van het veiligheidsbeleid in de praktijk: zijn afspraken bekend, worden ze nageleefd, heeft de school zicht op de veiligheidsbeleving en wordt adequaat gehandeld bij signalen?

Belangrijk onderscheid

Dit pestprotocol is één onderdeel van het schoolveiligheidsbeleid. Het vervangt niet het volledige veiligheidsplan, de klachtenregeling, het internet-/ICT-protocol, de meldcode of andere wettelijke en bestuurlijke procedures.

5. Begrippenkader: plagen, ruzie en pesten

Situatie	Kenmerken	Handelen van school
Plagen	Over en weer, meestal speels, gelijkwaardiger verhouding, stoppen wanneer de ander aangeeft dat het niet prettig is.	Grenzen bespreken; gewenst gedrag bevestigen.
Ruzie/conflict	Twee of meer leerlingen hebben een conflict of botsing. Er is niet per definitie sprake van een machtsongelijkheid.	Beide perspectieven horen; begeleiden naar herstel en afspraken.
Pesten	Herhaald of structureel gedrag waarbij een leerling door één of meer anderen wordt benadeeld of buitengesloten en waarbij sprake kan zijn van een machtsverschil.	Direct stoppen, veiligheid herstellen, betrokkenen spreken, aanpak en nazorg organiseren.
Cyberpesten	Pesten via digitale middelen, bijvoorbeeld berichten, groepsapps, games, sociale media, beeld of online groepsvorming.	Altijd serieus nemen; digitale sporen veiligstellen waar nodig; melden bij MT volgens schoolafpraak; ouders informeren; aanpak koppelen aan fysieke situatie.

Niet elk incident hoeft aan alle kenmerken van de klassieke definitie van pesten te voldoen om ernstig te zijn. Een eenmalige bedreiging, discriminerende opmerking, vernederende foto of ander grensoverschrijdend gedrag kan direct ingrijpen vereisen.

6. Rollen in een pestsituatie

Pesten is een groepsproces. Naast de leerling die pest en de leerling die wordt gepest, zijn er vaak meelopers, helpers, buitenstaanders en leerlingen die juist steun bieden. Ook volwassenen hebben een rol in het doorbreken van de norm in de groep.

Rol	Mogelijke positie	Wat vraagt dit van de school?
Leerling die wordt gepest	Kan zich onveilig, machteloos of alleen voelen.	Veiligheid herstellen, luisteren, serieus nemen, samen zoeken naar passende steun en niet verantwoordelijk maken voor het stoppen van het pesten.
Leerling die pest	Kan status, macht, aandacht of een andere functie ervaren van het gedrag; kan zelf ook kwetsbaarheden hebben.	Grenzen stellen én begrijpen; effect van gedrag laten zien; gedragsalternatieven aanleren; opvolgen.
Meeloper/helper	Doet mee of versterkt het gedrag.	Norm in de groep beïnvloeden; positief gedrag belonen; verantwoordelijkheid stimuleren.
Buitenstaander	Ziet het gebeuren maar grijpt niet in.	Veilige manieren aanleren om hulp te halen en steun te bieden.
Groep	Kan pesten versterken of juist stoppen.	Groepsnormen expliciet maken en positief gedrag zichtbaar maken.
Volwassene	Leerkracht, medewerker, ouder/verzorger of andere betrokkene.	Signaleren, melden, eenduidig handelen, samenwerken en privacy bewaken.

7. Signalen van pesten

De signalen uit het oorspronkelijke protocol blijven leidend. Mogelijke signalen zijn onder andere:

- altijd een bijnaam gebruiken en nooit de eigen naam van een kind noemen;
- een klasgenoot telkens de schuld geven;
- briefjes doorgeven;
- beledigen;
- opmerkingen maken over kleding;
- isoleren of buitensluiten;
- buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- een leerling op weg naar huis achternagaan;
- spullen afpakken, verstoppen of vernielen;
- bedreigen;
- schelden of schreeuwen tegen een leerling.

Aanvullende signalen kunnen zijn:

- plotselinge teruggetrokkenheid, angst of vermijding van bepaalde leerlingen/plekken;
- niet mee willen doen aan pauzes, groepswerk of activiteiten;
- regelmatig lichamelijke klachten zonder duidelijke oorzaak, vooral rond schoolmomenten;
- verandering in schoolprestaties of schoolbezoek;
- verlies, beschadiging of verdwijnen van spullen;
- steeds controleren van een telefoon of juist plotseling stoppen met online contact;
- onrust rond groepsapps, games of sociale media;
- zichtbare uitsluiting uit digitale groepen of online groepsvorming;
- screenshots, berichten of beelden die leerlingen onveilig maken.

8. Mogelijke oorzaken en risicofactoren

Het oorspronkelijke protocol benoemt dat oorzaken aan beide kanten kunnen liggen. Deze factoren zijn geen rechtvaardiging voor pestgedrag en mogen nooit worden gebruikt om de verantwoordelijkheid bij de gepeste leerling te leggen.

- een problematische thuissituatie;
- zich buitengesloten voelen;
- voortdurend in een niet-passende rol worden geduwd;
- voortdurend competitie met anderen willen aangaan;
- een voortdurende strijd om macht in de klas of buurt;
- zich minder voelen dan de rest, bijvoorbeeld door onderpresteren of andere redenen;
- zelf in het verleden slachtoffer zijn geweest van pesten.

De school kijkt bij een pestsituatie naar de individuele leerling, de groep, de context en de interacties. Een verklaring zoeken is iets anders dan schuld toeschrijven.

9. Preventie: iedere dag werken aan sociale veiligheid

Het oorspronkelijke protocol benadrukt terecht dat een pestprotocol alleen niet voldoende is. Het onderwerp moet regelmatig aan de orde komen, zodat de aanpak ook preventief werkt.

9.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling

- De methode 'Kwink' wordt ingezet voor sociaal-emotionele ontwikkeling, waarbij veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep en het aanpakken van ruzies centraal staat.
- We geven jaarlijks lessen tijdens de Gouden Weken en Zilveren ten behoeve van een positieve groepsvorming. In alle klassen hangen de positief geformuleerde regels zichtbaar op.
- De lessen worden benut om gedrag, groepsnormen, grenzen, empathie en hulp vragen te bespreken.
- Aanvullende werkvormen zijn mogelijk: spreekbeurten, rollenspel, samen regels opstellen en groepsopdrachten.
- De schoolmaatschappelijk werker is op elke locatie aanwezig. Jaarlijks besteed ze schoolbreed aandacht aan de Week tegen Pesten en gaat ze langs alle klassen om zich voor te stellen. Ze is zichtbaar en makkelijk benaderbaar voor leerlingen, ouders en leerkrachten.

9.3 Voorbeeldgedrag van volwassenen

Het voorbeeld van leerkrachten en ouders/verzorgers is van groot belang. Een klimaat waarin duidelijkheid heerst over omgang, verschillen worden aanvaard en ruzies niet met geweld worden

opgelost, verkleint de ruimte voor pestgedrag. Agressief gedrag van medewerkers, ouders/verzorgers en leerlingen wordt niet geaccepteerd.

10. Signaleren en melden

Iedere medewerker heeft een verantwoordelijkheid om signalen serieus te nemen. Ook leerlingen en ouders/verzorgers kunnen signalen melden. Een vermoeden hoeft niet eerst 'bewezen' te zijn voordat een medewerker handelt.

Wie signaleert?	Wat doet die persoon?	Aan wie melden?
Leerling	Vertelt het aan een vertrouwde volwassene of het aanspreekpunt pesten.	Leerkracht / aanspreekpunt pesten.
Ouder/verzorger	Meldt concrete zorgen en relevante informatie.	Leerkracht / aanspreekpunt pesten.
Leerkracht	Observeert, bespreekt, registreert en zet eerste stappen.	Intern volgens zorgstructuur; bij digitale pesterijen altijd MT volgens schoolafpraak.
Andere medewerker	Onderbreekt onveilig gedrag, noteert wat is waargenomen en meldt.	Leerkracht / MT / aanspreekpunt pesten.
Aanspreekpunt pesten	Luistert, neemt melding serieus, zorgt voor route naar passende aanpak.	Leerkracht/anti-pestcoördinator/MT afhankelijk van situatie.

11. Stappenplan bij ruzie en pestgedrag

De oorspronkelijke vier stappen blijven de basis. In de praktijk wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen een gewone ruzie en een pestsituatie. Bij acuut onveilig gedrag hoeft een leerling niet eerst zelf te proberen het op te lossen.

Stap	Handelen
1. Zelf en samen	Bij een gewone ruzie: probeer eerst zelf en samen de ruzie op te lossen door te praten. Bij pesten of onveiligheid wordt direct een volwassene ingeschakeld.
2. Hulp vragen	Kom je er samen niet uit of blijft de ander je lastigvallen, ga dan naar de meester of juf. Een leerling die meldt, klikt niet.
3. Begeleiden	De leerkracht spreekt met de betrokken leerlingen, onderzoekt wat er is gebeurd, herstelt de veiligheid en maakt concrete afspraken.
4. Herhaling	Bij herhaald pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling. Er volgt een corrigerend gesprek en de afgesproken consequenties/ondersteuning worden ingezet.
5. Evalueren	De leerkracht controleert actief of het gedrag daadwerkelijk is gestopt. Bij onvoldoende verbetering wordt opgeschaald naar aanspreekpunt/anti-pestcoördinator/MT en zo nodig externe ondersteuning.

Een leerkracht kan ook zelf het idee hebben dat sprake is van 'onderhuids' pesten. In dat geval kan de leerkracht het groepsprobleem algemeen aan de orde stellen en tegelijkertijd individuele signalen verder onderzoeken.

12. Handelingsroute: 5 B's als professionele verdieping

Als aanvulling op het oorspronkelijke stappenplan kan de school de door Stichting School & Veiligheid beschreven systematische 5 B's gebruiken: Bekijken, Begrijpen, Beslissen, Bijsturen en Beoordelen. De methode helpt om niet alleen op het zichtbare gedrag te reageren, maar ook te kijken naar de functie van het gedrag en de groepscontext.

5 B	Vragen voor de school
Bekijken	Wat zien en horen we? Wie zijn betrokken? Waar en wanneer gebeurt het? Wat is feitelijk waargenomen?
Begrijpen	Welke rol heeft ieder kind? Welke groepsdynamiek speelt mee? Wat houdt het gedrag mogelijk in stand?
Beslissen	Welke interventie is nu nodig om veiligheid te herstellen? Wie doet wat en wanneer?
Bijsturen	Werkt de aanpak? Wat moet worden aangepast? Welke ondersteuning of expertise is nodig?
Beoordelen	Is het pesten gestopt? Voelen betrokken leerlingen zich weer veilig? Welke nazorg en borging zijn nodig?

13. Consequenties en ondersteuning bij pestgedrag

De school werkt met proportionele, voorspelbare en pedagogisch verantwoorde consequenties. Het doel is niet alleen bestraffen, maar het gedrag stoppen, verantwoordelijkheid nemen, herstel mogelijk maken en ander gedrag aanleren. Per situatie zal een consequentie weloverwogen worden ingezet. Je kan denken aan de consequenties;

- één of meerdere pauzes binnenblijven, wanneer passend en pedagogisch verantwoord;
- nablijven tot alle kinderen naar huis zijn vertrokken, wanneer passend en binnen de schoolafspraken;
- gesprek gericht op bewustwording van wat het gedrag een ander aandoet;
- concrete afspraken over gedragsverandering en regelmatige evaluatie van de naleving;
- melding bij IB volgens de interne zorgstructuur.
- gesprek met ouders/verzorgers;
- gezamenlijke afspraken met leerling en ouders/verzorgers en vaste evaluatiemomenten;
- eventueel een heen-en-weerschriftje of andere afgesproken communicatievorm, als dit passend is.
- inschakelen van deskundige ondersteuning;
- afstemming met ouders/verzorgers en betrokken professionals, binnen privacy- en toestemmingskaders.

Mocht het gedrag dusdanig zijn en/of aanhouden dan kan het gedragsprotocol, stappenplan grensoverschrijdend gedrag, ingezet worden. Deze is te vinden op de website van de school.

Let op

Een maatregel mag niet leiden tot het wegsturen of isoleren van het gepeste kind als oplossing voor het pestprobleem.

14. Begeleiding van de leerling die wordt gepest

De oorspronkelijke begeleidingspunten worden als volgt geborgd:

- medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest;
- nagaan hoe de leerling zelf reageert vóór, tijdens en na het pesten;
- bespreken welke reacties kunnen helpen om de situatie veilig te hanteren;
- zoeken en oefenen van een andere reactie, waar dat passend en veilig is;
- bespreken welke factoren het pestgedrag mogelijk beïnvloeden, zonder de verantwoordelijkheid bij de leerling te leggen;
- nagaan welke oplossing of steun de leerling zelf wenst;
- sterke kanten van het kind benadrukken;
- positief gedrag en het zoeken van hulp bevestigen;
- met ouders/verzorgers praten, met aandacht voor de wens en veiligheid van het kind;
- het kind niet overbeschermen of onnodig in een uitzonderingspositie plaatsen.

De leerling die wordt gepest hoeft het probleem niet zelfstandig op te lossen. 'Weerbaar worden' is geen voorwaarde om recht op veiligheid te hebben. Wel kan de school een weerbaarheidstraining adviseren maar dit mag niet de enige maatregel zijn.

15. Begeleiding van de leerling die pest

- praten en zoeken naar de mogelijke reden of functie van het pest- of ruziegedrag, bijvoorbeeld behoefte aan status, jaloezie, verveling, buitensluiting of problemen thuis;
- het effect van het gedrag op de andere leerling laten inzien;
- waar passend herstel of excuses organiseren;
- positieve eigenschappen van de andere leerling leren zien;
- leren om niet direct boos te reageren en een 'stop – eerst even nadenken'-houding aan te leren;
- positief gedrag benoemen en belonen;
- gesprek met ouders/verzorgers en gezamenlijk zoeken naar passende ondersteuning;
- stimuleren van activiteiten waarin samenwerking en positieve contacten kunnen worden ervaren;
- indien nodig sociale vaardigheidstraining of andere deskundige hulp inzetten.

16. Cyberpesten en online sociale veiligheid

Cyberpesten is pesten via digitale middelen. Het kan plaatsvinden via groepsapps, sociale media, chat, games, platforms, e-mail, foto's, video's, memes, accounts of andere digitale omgevingen. Online gedrag kan snel verspreiden, lang zichtbaar blijven en ook buiten schooltijd doorwerken in de veiligheid en het functioneren op school.

16.1 Voorbeelden van cyberpesten

- herhaaldelijk kwetsende of vernederende berichten sturen;
- iemand bewust uitsluiten uit digitale groepen;
- roddels of beledigingen online verspreiden;
- zonder toestemming foto's of video's delen om iemand belachelijk te maken;
- een nepaccount of profiel gebruiken om een leerling schade toe te brengen;
- online bedreigen of intimideren;
- iemand doelbewust uit een game, groepschat of online activiteit weren;
- anderen aanmoedigen om mee te doen aan online vernedering of uitsluiting.

16.2 Schoolafpraak

Digitale pesterijen

Digitale pesten worden altijd gemeld bij het MT. Ouders/verzorgers worden ingelicht. De school beoordeelt vervolgens welke verdere route nodig is.

De school maakt daarbij onderscheid tussen wat zij zelf kan beïnvloeden en wat onder verantwoordelijkheid van ouders/verzorgers, platformaanbieders of andere instanties valt. Wanneer online gedrag de veiligheid op school beïnvloedt, kan de school daarop handelen.

16.3 Handelingsroute bij cyberpesten

1. Stop het directe onveilige gedrag en zorg voor de veiligheid van de leerling.
2. Luister zonder de leerling verantwoordelijk te maken voor het ontstaan of stoppen van het probleem.
3. Leg vast wat bekend is: wie, wat, waar, wanneer en via welk kanaal. Deel beelden of berichten niet onnodig verder.
4. Bij digitale pesterijen: meld bij het MT en informeer ouders/verzorgers.
5. Bepaal samen welke betrokken leerlingen en volwassenen moeten worden gesproken.
6. Bespreek indien relevant het veilig bewaren van digitale informatie en het rapporteren/blokken van accounts of content via de betreffende dienst.
7. Onderzoek of sprake is van een bredere groepsdynamiek of ook offline pesten.
8. Maak concrete afspraken met leerlingen en ouders/verzorgers.
9. Plan een opvolgmoment en controleer of het gedrag werkelijk is gestopt.

16.4 Telefoons en filmen op school

Leerlingen mogen op school **geen** beeld of geluidopnames maken met een mobiele telefoon.

17. Ouders/verzorgers

17.1 Ouders/verzorgers van een gepeste leerling

- blijf in gesprek met uw kind;
- bespreek pesten op school direct met de leerkracht of het aanspreekpunt pesten;
- als het probleem op straat speelt, kan het passend zijn om ook met de ouders/verzorgers van de andere leerling contact te hebben, maar stem dit af met school wanneer de situatie complex of onveilig is;
- vergroot het zelfvertrouwen van uw kind door positieve aandacht en complimenten;
- stimuleer deelname aan sport of andere activiteiten waarin het kind positieve ervaringen kan opdoen;
- steun uw kind in het vertrouwen dat volwassenen het probleem serieus nemen;
- werk samen met de school. Ouders leveren informatie en suggesties aan; zij nemen niet zelf de rol van school over door op school een conflict te gaan uitvechten.

17.2 Ouders/verzorgers van een leerling die pest

- neem het probleem serieus en raak niet in paniek;
- probeer samen met school achter mogelijke oorzaken en functies van het gedrag te komen;
- maak uw kind gevoelig voor het effect van gedrag op anderen;
- besteed extra aandacht aan uw kind en aan positief gedrag;
- stimuleer sport of andere activiteiten waarin samenwerking wordt ervaren;
- corrigeer ongewenst gedrag en benoem/beloon gewenst gedrag;
- maak duidelijk dat u achter de veiligheidsafspraken en de aanpak van de school staat.

17.3 Alle ouders/verzorgers

- neem signalen van andere ouders/verzorgers serieus;
- stimuleer vriendelijk en respectvol gedrag;
- corrigeer ongewenst gedrag en benoem/beloon goed gedrag;
- geef zelf het goede voorbeeld;
- leer kinderen om voor anderen op te komen;
- leer kinderen om voor zichzelf op te komen zonder geweld.

18. Rollen en verantwoordelijkheden binnen de school

De wet vraagt dat de school zowel de coördinatie van het anti-pestbeleid als een aanspreekpunt voor pesten belegt. Deze taken moeten herkenbaar zijn voor leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers.

Functionaris	Kerntaken	Naam
Anti-pestcoördinator	Coördineert het anti-pestbeleid; is klankbord voor collega's; bevordert eenduidige aanpak; houdt zicht op incidenten en trends; draagt bij aan preventie en evaluatie.	Wendy Janssen
Aanspreekpunt pesten	Laagdrempelig aanspreekpunt voor leerlingen, ouders/verzorgers en collega's die zorgen of meldingen hebben; zorgt dat signalen bij de juiste persoon terechtkomen.	Wendy Janssen
Leerkracht	Dagelijks preventief werken, signaleren, eerste gesprek/aanpak, registreren, ouders informeren volgens route en opvolgen.	Groepsleerkracht
IB/zorgcoördinatie	Ondersteunt bij complexe casuïstiek, leerlingzorg, evt. inzet van externe deskundigheid.	Elma Groenewegen, Sanne van Loon en Roberto Baltazar
MT/directie	Eindverantwoordelijk voor uitvoering van veiligheidsbeleid, besluitvorming bij escalatie en digitale pesterijen volgens schoolafpraak.	Niek Stoop en Nesrin Dogan
Vertrouwenspersoon	Biedt onafhankelijk/laagdrempelig gesprek over ongewenst gedrag en verwijst indien nodig door volgens de klachtenregeling.	Arjan Wesdijk

De namen van het aanspreekpunt pesten en de anti-pestcoördinator worden jaarlijks gecontroleerd en in de schoolgids vermeld.

19. Registratie, privacy en dossieropbouw

Een goede registratie helpt de school om incidenten op te volgen, patronen te herkennen en te evalueren of maatregelen effect hebben. Registratie moet feitelijk, zorgvuldig en proportioneel zijn.

- noteer datum, plaats, betrokkenen en feitelijk waargenomen gedrag;
- onderscheid observaties van interpretaties of vermoedens;
- noteer welke actie is ondernomen en welke afspraken zijn gemaakt;
- registreer opvolgmomenten en uitkomsten;
- deel informatie alleen met personen die deze voor hun taak nodig hebben;
- volg de privacyregels en het privacybeleid van het bestuur/de school;
- bij digitale incidenten: bewaar alleen wat noodzakelijk is en verspreid screenshots of beelden niet verder dan nodig.

20. Monitoring en evaluatie van sociale veiligheid

De school monitort minimaal jaarlijks de veiligheidsbeleving van leerlingen met een gestandaardiseerd, betrouwbaar en valide instrument dat aan de wettelijke eisen voldoet. De monitoring moet inzicht geven in feitelijke en ervaren veiligheid en in het welbevinden van leerlingen.

De resultaten zijn geen doel op zich. De school bespreekt de uitkomsten, vergelijkt waar passend met eerdere metingen, analyseert signalen en koppelt daar waar nodig verbetermaatregelen aan. De inspectie moet de relevante samenvatting van de monitorgegevens volgens de geldende aanleverroute kunnen ontvangen.

Moment	Activiteit	Verantwoordelijk
Jaarlijks	Monitor sociale veiligheid afnemen.	MT / aangewezen functionaris
Na afname	Resultaten analyseren op veiligheid, welbevinden en pestindicatoren.	MT + anti-pestcoördinator + team
Jaarlijks	Bespreken trends en verbeterpunten in team.	MT
Bij signalen	Extra analyse of aanvullende interventie.	Leerkracht + anti-pestcoördinator/IB/MT
Na incident	Evaluëren of de aanpak effect heeft gehad.	Leerkracht + betrokken functionaris
Jaarlijks	Protocol, contactpersonen en verwijzingen controleren.	Anti-pestcoördinator/MT

21. Communicatie en borging

Het protocol werkt alleen wanneer de schoolgemeenschap weet wat de afspraken zijn. Daarom wordt het protocol op passende wijze gedeeld met personeel, ouders/verzorgers en leerlingen.

- de kernregels zijn zichtbaar in de groepen;
- de aanpak van pesten wordt jaarlijks onder de aandacht gebracht in het team;
- nieuwe medewerkers krijgen uitleg over de route bij pesten en cyberpesten;
- leerlingen weten bij welke volwassene zij terechtkunnen;
- ouders/verzorgers worden geïnformeerd over het beleid en aanspreekpunt;
- de contactgegevens van het aanspreekpunt pesten en de anti-pestcoördinator zijn actueel;
- de evaluatie van het protocol wordt opgenomen in de jaarplanning.

22. Te verwachten knelpunten en hoe we ermee omgaan

Knelpunt	Aanpak
'Het was maar een grapje.'	Kijk naar effect, herhaling, machtsverhouding en groepsdynamiek. Intentie alleen bepaalt niet of gedrag veilig is.
Leerling ontkent pesten.	Blijf bij concrete waarnemingen, spreek afzonderlijk, verzamel informatie en observeer vervolg.
Leerling die wordt gepest wil niets zeggen.	Bied een veilige, laagdrempelige route en blijf observeren; forceer geen publiek gesprek.
Ouders zijn het niet eens met school.	Blijf feitelijk, leg de stappen uit, luister naar informatie en betrek MT/anti-pestcoördinator.
Online gedrag gebeurt thuis.	Beoordeel de impact op de schoolveiligheid; informeer ouders en handel binnen de schoolverantwoordelijkheid.
Pesten is 'onderhuids'.	Bespreek groepsnormen, observeer, verzamel signalen en gebruik de 5 B's.
Aanpak stopt het gedrag tijdelijk maar niet structureel.	Plan opvolging, analyseer de groepsdynamiek en pas de interventie aan.

23. Herstel en nazorg

Wanneer het zichtbare pestgedrag stopt, is de aanpak niet automatisch afgerond. Leerlingen kunnen nog langere tijd gevolgen ervaren. De school plant daarom altijd een opvolgmoment bij een serieuze pestsituatie.

- nagaan hoe de leerling die is gepest zich voelt en of de veiligheid is hersteld;
- nagaan of het pestgedrag daadwerkelijk is gestopt, ook buiten de directe aanwezigheid van de leerkracht;
- de groep begeleiden wanneer de groepsnorm is beschadigd;
- de leerling die pest helpen om nieuw gedrag vol te houden;
- ouders/verzorgers informeren over voortgang volgens gemaakte afspraken;
- de situatie na een afgesproken periode opnieuw beoordelen.